

Overweging Pleindienst 6 juni 2010
Ds. Stefan Dijkhuizen
Thema: 'Mission Impossible?'

Lezing: Johannes 21: 1-14

Overweging:

(deel 1)

Beste mensen hier op het plein, geliefden van onze Heer Jezus,

'Mission Impossible'.

Dat is eerder een titel voor een goede actiefilm – en daar zijn er dan ook al drie van gemaakt - dan een titel of thema voor een openluchtdienst. Behalve als het zou storten van de regen natuurlijk, maar daar zijn we dit jaar gelukkig mee.

'Mission Impossible'.

Ik weet er eigenlijk niet eens een goede Nederlandse vertaling voor. Maar iedereen voelt denk ik wel aan wat we er mee bedoelen: De onmogelijke missie, de opdracht die niet uitgevoerd kan worden.

En over een onmogelijke missie lijkt het ook te gaan in het Bijbelverhaal dat we net hebben gehoord. De missie van Jezus lijkt voor de leerlingen mislukt, ze zijn maar weer gaan vissen. Maar ook die missie, hun oude taak, lijkt op niets uit te lopen. Tot de morgen komt, en daar die man aan de oever van het meer staat. Wat onmogelijk leek, kan toch. Een mirakel!

Maar waarom dit thema voor deze dienst, hier vandaag?

Iedereen heeft zo zijn of haar eigen 'Mission Impossible'.

Iedereen van ons loopt aan tegen dingen die niet kunnen, die niet lukken, waarvan het onmogelijk lijkt dat het ooit wel zal gebeuren.

Iedereen vindt het lastig als dingen niet meer slagen. Vooral ook in deze tijd en deze wereld, waarin immers 'alles' kan. Een wereld waarin je eigenlijk niet mag of kunt zeggen: 'Dat kan ik niet'.

Op school of werk, in vriendschappen of relaties, thuis, met familie, of waar dan ook, in gezondheid en ziekte, in kerk, of daarbuiten, in geloof en ongeloof, wij worden allemaal regelmatig geconfronteerd met onze eigen 'Mission Impossible'.

Daarom dit thema in deze dienst. 'Mission Impossible'. En gaat geloof nou juist niet daar over? Over een missie, een roeping, een zending, zo moeilijk vaak, en schijnbaar tegen beter weten in?

(Daarbij, zou er ook nog wat meer te zeggen zijn dan alleen: 'Kom op', of 'Je kunt het!', 'Even doorzetten!', hoe goed bedoeld dat vaak ook is?)

Concrete aanleiding voor dit thema vandaag – een thema dat speelt in het leven van ons allemaal – was ondermeer het verhaal van Peter Holewijn, hier uit het dorp. Getroffen door een hartinfarct, midden in het leven. Ineens was dat allemaal voorbij, zijn leven was voorbij.

Toch kwam het niet zover. Peter bleef in leven. Nog wel in coma, maar nu thuis verpleegd. Er zijn kleine tekenen van herstel en activiteit. Er is een stichting, 'Hart voor Peter', er is een missie, mensen om hem heen gaan ervoor. Onmogelijk? Wie weet. Een lange weg, dat zeker.

Dan gaat het over 'doorzetten', in het kwadraat misschien wel. Ons past dan eigenlijk niets anders dan respect en waardering, wat verder ook maar de uitkomst van dit alles zal zijn.

Maar 'doorzetten' en 'flink zijn', niet iedereen kan dat. Niet altijd lukt het dan ook. En maar al te vaak is het makkelijker gezegd dan gedaan. Zeker door mensen om je heen. En wat betekent dan je geloof?

Geloof is – en dat weten we allemaal - allesbehalve een actiefilm. En toch wordt het gelovigen vaak verweten dat ze geloven 'tegen beter weten in', 'met oogkleppen op'. Dat ze 'geloven in sprookjes', in dingen die helemaal niet kunnen. Die vreemde man daar op het strand, dat ineens overvolle net met ontelbare vissen, een mirakel?

(deel 2)

Verhaal Toon Tellegen, p.54 (Brief eekhoorn), uit 'Bijna iedereen kon omvallen'

(deel 3)

Opnieuw 'Mission Impossible', vraagteken.

Er zijn heel wat schepen die de 'Volharding' heten. Dat is zo'n mooie, ouderwetse benaming met een Bijbelse en christelijke lading. 'Volharden' is iets dat ook past bij ons thema van vandaag.

Geloven is namelijk ook een 'volharden'. Volhouden, toch durven hopen en zien op meer, op iets dat verder ligt dan onze eigen horizon. Volharden is ook doorzetten waarmee je ooit begonnen ben. Iets wat ooit in jou gezaaid is, en waar je misschien lang niet altijd iets van merkt, maar wat er toch is.

De scheepsnaam 'De Volharding' brengt ons bij dat andere scheepje. Het scheepje uit het verhaal dat we aan het begin van deze dienst hebben gelezen uit het evangelie van Johannes.

Een eerste, vlotte lezing zou je misschien doen denken: 'Ach, weer zo'n wonder-verhaal'. Weer zo'n bevestiging dat Jezus alles kan, voor hem geen 'Mission Impossible'. En geloven, dat gaat vooral over wat niet kan, over wonderen en mirakels.

Maar niets kan zo demotiverend werken als zo'n geloof. Want als ons geloof alleen van wonderen en spektakel zouden afhangen, dan waren we snel klaar. Natuurlijk maken we soms wonderbaarlijke dingen mee, maar om daar je geloof van afhankelijk te maken, is echt een heilloze en vruchteloze weg.

Laten we het verhaal eens proberen anders te lezen. Misschien niet meteen als een wonder-verhaal, maar in de eerste plaats als een leer-verhaal. Een wonder dat iets be-teken-t, ons een teken geeft, in plaats van een onverklaarbaar mirakel.

Ik geloof namelijk dat dit verhaal zo over ons kan gaan. Over ons, mensen in datzelfde bootje dat kerk heet en volhardend probeert te varen op de koers van Jezus. Mensen, van allerlei slag, en toch allemaal op zoek naar God, naar Jezus. Maar wat weten we nog van Hem, hoe kunnen we Hem herkennen? Waar is de oever waarnaar we verlangen?

De zeven namen die worden genoemd van de leerlingen in het bootje; vul ze maar in met je eigen namen. Het zijn onze namen! En zijn het niet net onze ervaringen en belevenissen waarvan we horen, want hoe vaak zijn wij niet druk met van alles en nog wat, is het onbekend hoe lang het nog duurt, waarheen wij gaan, is de opbrengst mager? Zo zelfs, dat we liever niet meer verder vragen; 'Vraag maar niet waarom'.

De missie van de leerlingen lijkt nu al te zijn vastgelopen. Zo vlak na Pasen, zo vlak nadat Jezus onder hen was. Sterker nog, ze zijn terug bij af. Jezus is voorbij. Er is niets bereikt en de droom lijkt uit te zijn.

'Ik ga vissen' zegt Petrus. Haantje de voorste weet het niet meer. Maar als je zonder geloof al niet wel-vaart, dan zul je zeker ook niets vangen, Petrus. En natuurlijk blijven de netten dan leeg.

En dan wordt het ochtend. Tijd om de balans op te maken. De figuur op het strand vraagt ernaar: Hebben jullie wat gevangen vannacht?

Opnieuw gaat het over ons. Want God stelt ons ook voortdurend deze vragen. Niet hoeveel zieltjes we hebben gevangen, maar hoe het ervoor staat met ons leven. Hoe was het vannacht, waar ben je mee aan het worstelen, wat is nu de opbrengst van al je geploeter? God stelt ons steeds weer vragen die de waarheid aan het licht willen brengen. Vragen die ergens over gaan. Dat is al in de Bijbel steeds weer zo, dat is nu nog steeds zo.

Zo dichtbij staat Hij, en toch wordt Hij niet herkend. Die ver is, die ver lijkt te zijn, is nabij. Maar zien we het ook? Willen we het ook wel zien?

'Werp het over een andere boeg.' Dat is de schijnbaar eenvoudige opdracht. Maar het is heel wat anders dan: 'Ach joh, je moet gewoon wat anders proberen'. Jezus geeft zijn leerlingen de opdracht het over de rechter-zijde te gooien, de rechte zijde. De kant in de Bijbel van het verstandelijke, het bewuste, de plek van het betrouwbare, de gehoorzaamheid en genade. Niet over de linkerszijde dus, in het Latijn 'sinister', het donkere, het onvruchtbare, het eigen-machtige.

Jezus geeft dus niet de opdracht 'Doorzetten!'.

Jezus geeft ook niet zomaar een net vol met vis. Hij schakelt de leerlingen zelf in, hij laat hen zelf het leven in eigen hand nemen. En dan, als men de nacht achter zich laat, en het in het morgenlicht over een andere boeg gooit, dan blijkt het net ineens vol te zitten. Niet te weinig, niet teveel, precies wat er nodig is, helemaal precies gevuld.

Dromen wij teveel van die andere oever? Vluchten gelovigen weg voor de realiteit?

Nee. Juist het onder ogen durven zien dat wij zo vaak ploeteren, voortmodderen, maar niet durven zeggen dat het niet lukt, of dat het niet gaat, juist het in vertrouwen op God durven veranderen van koers, brengt onverwachte vangst met zich mee.

'Mission Impossible'. Misschien lijkt ons geloof 'impossible'. Of ons leven. Of onze situatie van ziek zijn, of het moeten doen zonder werk. De situatie in onze kerken. Lege netten, donker, waar is God?

Jezus laat ons zien, als Opgestane, dat wie het met hem er op waagt, het anders durft aan te pakken. Anders durft te zien. Die durft te springen, die durft te zwemmen naar die andere oever. Wie de sprong waagt, in het naakte bestaan, wordt door Jezus gekleed, en wordt gevoed. Die wordt genodigd in de kring en vindt lot- en geloofsgenoten, wel 153. Met andere woorden: Voor iedereen is een plek, en toch scheurt het net niet.

Het geloof geeft ons geen kant- en klare antwoorden. Zeker niet wanneer het gaat over leven en dood, over ongeluk en in zoiets als waar de familie Holewijn nu door heen moet. Het maakt niet iedere missie tot een succes in onze ogen. Het stelt vragen, altijd maar weer. Het roept ons op naar de rechterzijde, om echt te leven. Het geeft ons een zonsopgang, een nieuwe morgen. En een Heer die altijd op ons wachten zal, en onze lege handen vullen wil. Het zal een feest van herkenning zijn! Amen.